# NÆRHEDSPRINCIPPET

Dette faktablad forklarer, hvordan traktaten om Den Europæiske Union definerer nærhedsprincippet, de mange politikområder, hvor det finder anvendelse, og hvordan der føres tilsyn med anvendelsen af princippet. EU kan gøre tiltag på områder, hvor den ikke har enekompetence, hvis den kan påvise, at målene med et foreslået tiltag bedre kan indfries i EU-regi end i nationalt, regionalt eller lokalt regi. Dette faktablad beskriver også Parlamentets rolle i at sikre nærhedsprincippet gennem dets behandling af lovforslag.

## RETSGRUNDLAG

Artikel 5, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Union (TEU) og protokol nr. 2 om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.

## MÅLSÆTNINGER

Nærhedsprincippet fastlægger ikke kompetencefordelingen mellem EU og medlemsstaterne, som er fastsat i artikel 3-6 i TEUF. Nærhedsprincippet regulerer de betingelser, på hvilke Unionen kan handle på områder, hvor den ikke har enekompetence. På sådanne områder kan Unionen i henhold til artikel 5, stk. 3, i TEU handle, hvis den kan påvise, at de tilstræbte mål ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne på nationalt, regionalt eller lokalt plan, men – på grund af »omfang eller virkninger« – bedre kan nås på EU-plan (merværdikriteriet).

## RESULTATER

### A. EU's nærhedsprincips oprindelse og historie

Nærhedsprincippet blev formelt nedfældet i TEU fra 1992: TEU indeholdt en henvisning til princippet i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab (EF-traktaten). Den europæiske fælles akt, der blev undertegnet i 1986, indeholdt allerede et nærhedskriterium vedrørende miljøpolitik, om end der ikke decideret blev henvist til et sådant. Retten (dengang De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans) fastslog imidlertid i en dom af 21. februar 1995 (T-29/92), at nærhedsprincippet ikke udgjorde et generelt retsprincip, som lovligheden af Fællesskabets retsakter skulle prøves på grundlag af, før traktaten om Den Europæiske Union trådte i kraft.

Formuleringen om nærhedsprincippet blev gengivet ord til andet i artikel 5 i Amsterdamtraktaten fra 1997, der til EF-traktaten knyttede en protokol om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet til EF-traktaten (»protokollen af 1997«). Den overordnede strategi for gennemførelsen af nærhedsprincippet, der var blevet aftalt på Det Europæiske Råds møde i Edinburgh i 1992, blev dermed juridisk bindende og underlagt domstolsprøvelse via protokollen om nærhedsprincippet.

Lissabontraktaten, som blev undertegnet i 2007, og som ændrede EU- og EF-traktaten, inkorporerede nærhedsprincippet i artikel 5, stk. 3, i EU-traktaten, og ophævede den tilsvarende bestemmelse i EF-traktaten, men fastholdt dens ordlyd.

Der blev også tilføjet en udtrykkelig henvisning til nærhedsprincippets regionale og lokale dimension. Desuden udskiftede man med Lissabontraktaten protokollen af 1997 med en ny protokol nr. 2, hvis vigtigste nyskabelse var, at de nationale parlamenter blev tildelt en rolle i at sikre overholdelse af nærhedsprincippet (1.3.5).

## B. Definitioner

Nærhedsprincippet bruges i EU-sammenhæng som et kriterium til at regulere EU's beføjelser, når der ikke er tale om enekompetence. Det udelukker indgriben fra Unionens side, når et problem kan håndteres effektivt af medlemsstaterne selv på centralt, regionalt eller lokalt plan. Unionen kan kun udøve sine beføjelser legitimt, når medlemsstaterne er ude af stand til på tilfredsstillende vis at opfylde målene for en påtænkt handling, og der kan skabes en merværdi ved, at indsatsen sker i EU-regi.

Ifølge EU-traktatens artikel 5, stk. 3, er der tre forudsætninger for, at EU-institutionerne kan handle i overensstemmelse med nærhedsprincippet:

1. Det pågældende politikområde henhører ikke under Unionens enekompetence (dvs. der skal være ikke-eksklusiv kompetence).
2. Målene for den påtænkte handling kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne (dvs. nødvendighed).
3. Handlingen kan på grund af sit omfang eller sine virkninger bedre gennemføres på EU-plan (dvs. tilføre merværdi).

Proportionalitetsprincippet (artikel 5, stk. 4, i TEU) supplerer nærhedsprincippet: Selv på områder, hvor Unionen har beføjelse til at handle, må indholdet og formen af dens handling ikke være mere vidtrækkende, end hvad der er nødvendigt for at nå traktatens mål. Ligesom nærhedsprincippet skal proportionalitetsprincippet overholdes gennem hele lovgivningsprocessen, og begge principper giver anledning til den samme pligt til at angive begrundelsen til et lovforslag.

## C. Anvendelsesområde

### 1. Hvor nærhedsprincippet finder anvendelse: EU's kompetencer

Unionen har enekompetence på områder som toldunionen, konkurrenceregler, euroen, handelspolitik og internationale aftaler (artikel 3 og 4 i TEUF). Nærhedsprincippet finder derfor anvendelse på alle andre politikområder, nemlig:

— de »delte kompetencer«, der er fastsat i artikel 4, stk. 2, i TEUF, og hvor Unionen kan gøre forrang;

— de reelt »delte kompetencer«, der er anført i artikel 4, stk. 3 og 4, i TEUF, på områder, hvor udøvelsen af EU's kompetence ikke har forrang for medlemsstaternes kompetenceudøvelse: forskning, rummet, udviklingssamarbejde og humanitær bistand;

— de »koordinerende kompetencer« (økonomisk politik, beskæftigelsespolitik og social- og arbejdsmarkedspolitik: Artikel 5 i TEUF);

— »understøttende og supplerende kompetencer« (sundhed, industri, kultur, uddannelse og turisme: Artikel 6 i TEUF).

Af disse er de delte kompetencer med EU-forrang – artikel 4, stk. 2, i TEUF – i praksis de vigtigste. De omfatter følgende hovedområder:

— det indre marked;

— social- og arbejdsmarkedspolitikken som defineret i TEUF;

— økonomisk, social og territorial samhørighed;

— landbrug og fiskeri (dog ikke bevarelse af havets biologiske ressourcer);

— miljø;

— forbrugerbeskyttelse;

— transport;

— transeuropæiske net;

— energi;

— området med frihed, sikkerhed og retfærdighed;

— fælles sikkerhedsudfordringer på folkesundhedsområdet.

EU's »forrang« betyder, at medlemsstaterne kun kan udøve deres kompetencer på disse områder »i det omfang Unionen ikke har udøvet sin« (artikel 2, stk. 2, i TEUF), og at de kan genoptage udøvelsen heraf, hvis Unionen ophører med at udøve sin kompetence. Forrangen kan være hel eller delvis: når Unionen tiltag er udtømmende, bliver kompetencen reelt eksklusiv. hvis den kun handler delvist, bevarer medlemsstaterne en sideløbende kompetence i det omfang, der ikke er omfattet af EU's indsats.

**2. Hvor nærhedsprincippet finder anvendelse: EU-institutionerne**

Nærhedsprincippet gælder for alle EU-institutionerne og har især praktisk betydning i forbindelse med lovgivningsprocedurer. Lissabontraktaten har styrket både de nationale parlamenters og Domstolens rolle i overvågningen af, at nærhedsprincippet overholdes. Lissabontraktaten henviser ikke bare udtrykkeligt til nærhedsprincippets subnationale dimension, men har også styrket Det Europæiske Regionsudvalgs rolle og åbnet mulighed for, at de nationale parlamenter kan give regionale parlamenter, der har lovgivningsbeføjelse, tilladelse til at deltage i mekanismen for tidlig varsling.

**D. National parlamentarisk kontrol**

de nationale parlamenter fører, i henhold til artikel 5, stk. 3, andet afsnit, og artikel 12, litra b), i TEU, tilsyn med, at nærhedsprincippet overholdes i overensstemmelse med proceduren i protokol nr. 2. I henhold til mekanismen for »tidlig varsling« kan ethvert nationalt parlament eller ethvert af disses kamre senest otte uger efter fremsendelsen af et udkast til retsakt sende formændene for Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen en begrundet udtalelse med redegørelse for, hvorfor de anser udkastet for at være i strid med nærhedsprincippet. Hvis en begrundet udtalelse repræsenterer mindst en tredjedel af samtlige stemmer, der er tildelt de nationale parlamenter (én stemme pr. kammer i tokammersystemer og to stemmer til nationale parlamenter bestående af ét kammer) , skal udkastet tages op til fornyet overvejelse (såkaldt »gult kort«). Den institution, der har stillet forslaget, kan

beslutte at fastholde forslaget, ændre det eller trække det tilbage og skal begrunde sin beslutning. I forbindelse med udkast, der vedrører politisamarbejde og retligt samarbejde i straffesager, er tærsklen lavere (en fjerdedel af stemmerne). Hvis der med et simpelt flertal af de stemmer, der er tildelt de nationale parlamenter, under en almindelig lovgivningsprocedure rejses tvivl om, at et lovforslag er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, og Kommissionen beslutter at fastholde udkastet, sendes spørgsmålet tilbage til den lovgivende myndighed (Europa-Parlamentet og Rådet), som træffer afgørelse ved førstebehandling. Hvis den lovgivende myndighed er af den opfattelse, at forslaget ikke er foreneligt med nærhedsprincippet, kan den forkaste det med et flertal på 55 % af Rådets medlemmer eller et flertal af de afgivne stemmer i Europa-Parlamentet (»orange kort«).

Indtil nu er proceduren med »gult kort« blevet aktiveret tre gange, mens proceduren med »orange kort« aldrig har været benyttet. Den første gult kort-procedure (i maj 2012) vedrørte Monti II-forslaget til forordning om retten til kollektive søgsmål. Her mente i alt 12 kamre i de nationale parlamenter, svarende til 19 stemmer (tærsklen er 18), at forslaget ikke stemte overens med nærhedsprincippet. Det andet gule kort (oktober 2013) blev givet mod forslaget om oprettelse af Den Europæiske Anklagemyndighed. Kommissionen gennemgik de begrundede udtalelser fra 14 kamre i 11 medlemsstater, men fastholdt efterfølgende forslaget ud fra den opfattelse, at det var foreneligt med nærhedsprincippet. Det tredje gule kort (maj 2016) anfægtede forslaget til revision af direktivet om udstationerede arbejdstagere. Også her fastholdt Kommissionen sit forslag og anførte, at udstationering af arbejdstagere pr. definition var et tværnationalt spørgsmål.

Konferencen af de Europæiske Parlamenters Europaudvalg (COSAC) fungerer som en nyttig platform, hvor nationale parlamenter kan udveksle oplysninger vedrørende kontrol med overholdelsen af nærhedsprincippet. Desuden fremmer nærhedsovervågningsnetværket, som forvaltes af Det Europæiske Regionsudvalg, udvekslingen af oplysninger mellem lokale og regionale myndigheder og EU-institutionerne. Nærhedsovervågningsnetværkets medlemmer omfatter regionale parlamenter og regeringer med lovgivningsbeføjelser, lokale og regionale myndigheder uden lovgivningsbeføjelser og sammenslutninger af lokale myndigheder i EU. Netværket er også åbent for Det Europæiske Regionsudvalgs nationale delegationer og for nationale parlamenters kamre.

### E. Den seneste institutionelle udvikling

I november 2017 oprettede Kommissionen en taskforce om nærhedsprincippet, proportionalitetsprincippet og »mindre, men mere effektivt«, som fremlagde sin rapport i juli 2018. På grundlag af dens anbefalinger offentliggjorde Kommissionen i oktober 2018 en »pakke om nærhedsprincippet«, der indførte et skema til vurdering af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet i konsekvensanalyser, evalueringer og begrundelser.

Nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet var centrale for konferencen om Europas fremtid (9. maj 2021–9. maj 2022), som udarbejdede 49 forslag med 326 foranstaltninger vedrørende centrale prioriteter og udfordringer for Europa, herunder emnet demokrati. Parlamentets slog i sine beslutninger om ændring af traktaterne (22. november 2023) og om gennemførelse af traktatens bestemmelser om de

nationale parlamenter (17. januar 2024) til lyd for at styrke Domstolens efterprøvelse af nærhedsprincippet, at forlænge de nationale parlamenters indsigelsesfrist fra otte til tolv uger, at indarbejde de regionale parlamenters udtalelser i de nationale begrundede udtalelser og indføre en mekanisme med »grønt kort«, som vil gøre det muligt for de nationale parlamenter at foreslå lovinitiativer.

Siden konferencen er begrebet »aktiv nærhed« blevet mere fremtrædende. Det indebærer en proaktiv tilgang, hvor EU-institutionerne inddrager de lokale og regionale myndigheder tidligt i politikudformningsprocessen, således at de i stedet for blot efterfølgende at vurdere overholdelsen nu bidrager til udformningen af lovgivningen i overensstemmelse med EU's struktur med flerniveaustyring. Den 11. konference om nærhedsprincippet i 2024 havde fokus på »bedre regulering og aktiv nærhed – nøglen til et EU, der leverer resultater«. Kommissionen bekræftede i sin årlige rapport for 2024, at aktiv nærhed og fuldt samarbejde med lokale og regionale myndigheder stadig er centrale prioriteter i valgperioden 2024–2029. Parlamentet fremhævede samme fokus i sin betænkning fra 2026 om bedre lovgivning i perioden 2023–2024.

**F. Domstolsprøvelse**

Hvorvidt nærhedsprincippet efterleves kan også efter, at retsakten er blevet vedtaget, prøves ved at indbringe sagen for Den Europæiske Unions Domstol, som fastsat i protokollen. EU-institutionerne har imidlertid vide beføjelser med hensyn til anvendelsen af dette princip. I sine domme i sag C-84/94 og sag C-233/94 fastslog Domstolen, at overholdelse af nærhedsprincippet er en af de betingelser, der er omfattet af kravet i artikel 296 i TEUF om, at retsakter skal begrundes. Dette krav er opfyldt, hvis det klart fremgår af betragtningerne, at der er taget højde for princippet. I en efterfølgende, skelsættende dom (sag C-547/14, Philipp Morris, præmis 218) fra 2016 bekræftede Domstolen, at den skal efterprøve, »om EU-lovgiver på grundlag af en detaljeret analyse kunne konkludere, at det mål, der blev forfulgt ved den påtænkte handling, bedre kunne nås på EU-plan.«. Hvad angår de processuelle garantier og navnlig begrundelsespligten med hensyn til nærhed bemærkede Domstolen, at overholdelsen af denne forpligtelse »ikke blot [skal] vurderes i forhold til den anfægtede retsakts ordlyd, men tillige i forhold til den sammenhæng, hvori den indgår, og sagens omstændigheder« (præmis 225).

I et arbejdsdokument fra Parlamentet fra 2021 om nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet blev det anført, at Domstolen aldrig har forkastet en foranstaltning for overtrædelse af nærhedsprincippet, og foreslået, at der oprettes »et uafhængigt subsidiaritetskammer« bestående af formændene for de nationale forfatningsdomstole for at rette op på denne politiske ubalance og forbedre prøvelsen af lovgivningen.

Medlemsstaterne kan alt efter de nationale juridiske forhold på vegne af deres nationale parlament eller et kammer deri anlægge annullationssøgsmål ved Domstolen mod en retsakt med påstand om, at den overtræder nærhedsprincippet. Regionsudvalget kan også anlægge sådanne sager mod retsakter, hvis det i TEUF er fastsat, at det skal høres. Det anføres i den nylige Draghirapport om konkurrenceevnen, at disse aktører trods sådanne vigtige beføjelser ikke ret tit har

anfægtet Kommissionens lovforslag. I rapporten slås der til lyd for en EU-dækkende undersøgelse af årsagerne til denne tilgang fra de nationale parlamenters side.

I august 2024 anlagde et nationalt parlament for første gang sag for tilsidesættelse af nærhedsprincippet i henhold til protokol nr. 2, nemlig mod forordning (EU) 2024/1351 om asylforvaltning og migrationsstyring (sag C-553/24, anlagt af den franske Nationalforsamling). Søgsmålet var skelsættende, idet det blev iværksat af blot 60 ud af Nationalforsamlingens 577 deputerede i henhold til artikel 88-6 i den franske forfatning, og dermed demonstrerede, at parlamentariske mindretal i visse nationale parlamenter således kan udøve kontrol med overholdelsen af nærhedsprincippet, hvilket potentielt kan styrke den demokratiske kontrol og håndhævelsen af nærhedsprincippet på både nationalt og europæisk plan.

## EUROPA-PARLAMENTETS ROLLE

Det var Parlamentet, som tog initiativ til nærhedsprincippet, og som den 14. februar 1984 i forbindelse med vedtagelsen af udkastet til traktaten om Den Europæiske Union foreslog en bestemmelse om, at medlemsstaterne skulle kunne handle på områder, hvor Unionen ikke har vedtaget lovgivning, eller hvor medlemsstaterne ifølge traktaten har delt kompetence med Unionen. Desuden understregede det, at Unionen kun skal udføre de opgaver, der kan gennemføres mere effektivt i fællesskab end af de enkelte medlemsstater hver for sig.

Parlamentet har siden da henvist til disse forslag i talrige beslutninger (f.eks. af 23. november og 14. december 1989, 12. juli og 21. november 1990 og 18. maj 1995), hvori det igen og igen fastslog sin tilslutning til nærhedsprincippet.

### A. Interinstitutionelle aftaler

Parlamentet har vedtaget en række foranstaltninger med henblik på at påtage sig sin funktion i henhold til traktaterne hvad angår anvendelsen af nærhedsprincippet. Artikel 43 i Parlamentets forretningsorden fastsætter, at Parlamentet »[u]nder behandlingen af et forslag til lovgivningsmæssig retsakt [skal være] særlig opmærksom på, om forslaget overholder nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.« Retsudvalget har det horisontale ansvar for at overvåge, at nærhedsprincippet overholdes. Det udarbejder i den forbindelse regelmæssigt en betænkning om Kommissionens årlige rapporter om nærhed og proportionalitet.

Rådet, Parlamentet og Kommissionen undertegnede den 25. oktober 1993 en interinstitutionel aftale om procedurerne for gennemførelse af nærhedsprincippet, hvori der klart blev givet udtryk for de tre institutioners iver efter at tage afgørende skridt på dette område. De forpligtede sig dermed til at overholde nærhedsprincippet. Aftalen fastlægger gennem procedurer for anvendelsen af nærhedsprincippet regler for udøvelsen af de beføjelser, traktaterne tillægger Unionens institutioner, således at de mål, der er fastsat i traktaterne, kan nås. Kommissionen forpligtede sig til at tage hensyn til nærhedsprincippet og til at vise, at det er blevet overholdt. Det samme gælder for Parlamentet og Rådet i forbindelse med de beføjelser, der er tillagt dem.

I henhold til den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning af 13. april 2016 mellem Europa-Parlamentet, Rådet for Den Europæiske Union og Europa-Kommissionen (som erstatter aftalen fra december 2003 og den interinstitutionelle fælles indstilling

til konsekvensanalyse fra november 2005) skal Kommissionen i begrundelsen til lovforslag angive, hvordan de foreslåede foranstaltninger lader sig retfærdiggøre i forhold til nærhedsprincippet, og dette skal også tages i betragtning i dens konsekvensanalyser. Ved indgåelsen af rammeaftalen om forbindelserne mellem Europa-Parlamentet og Europa-Kommissionen (vedtaget den 28. april 2026 og erstattet af aftalen fra 2010 som ændret i 2018) blev Parlamentet og Kommissionen desuden enige om at samarbejde om forbindelserne med de nationale parlamenter og om gennemførelsen af protokol nr. 2 om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet. Som led i dette samarbejde forelægger Kommissionen, når tærsklerne i artikel 7 i protokol nr. 2 er nået, oversættelser af alle begrundede udtalelser fra de nationale parlamenter sammen med sin egen holdning.

**B. Europa-Parlamentets beslutninger**

Parlamentet gav allerede i sin beslutning af 13. maj 1997 om bedre lovgivning udtryk for, at nærhedsprincippet udgjorde et bindende retligt princip, men påpegede samtidig, at anvendelsen af det ikke måtte udgøre en hindring for EU's udøvelse af sin enekompetence eller bruges som et påskud til at sætte spørgsmålstegn ved gældende EU-ret (også kaldet acquis communautaire). Parlamentet tilføjede i sin beslutning om bedre lovgivning fra 2000, at uoverensstemmelser helst skulle løses på politisk plan under hensyntagen til forslagene fra konventet om Europas fremtid om de nationale parlamenters indførelse af en mekanisme for tidlig varsling med hensyn til nærhedsprincippet. Denne mekanisme blev så indarbejdet i Lissabontraktaten (jf. ovenfor og 1.3.5).

I sin beslutning af 13. september 2012 om den 18. rapport om bedre lovgivning gav Parlamentet udtryk for tilfredshed med de nationale parlamenters øgede deltagelse i kontrollen af lovforslags overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet og foreslog at se nærmere på ethvert forslag til, hvordan hindringer for de nationale parlamenters deltagelse i kontrollen af nærhedsprincippet kan fjernes.

I sin beslutning af 18. april 2018 om de årlige rapporter 2015-2026 om nærhed og proportionalitet noterede Parlamentet sig den kraftige stigning i antallet af begrundede udtalelser fra de nationale parlamenter, som viser, at de i stigende grad tager del i Unionens beslutningsproces. Det udtrykte desuden glæde over de nationale parlamenters interesse i at spille en mere proaktiv rolle gennem anvendelsen af en procedure med »grønt kort«. I den forbindelse opfordrede det til, at der gøres fuld brug af de eksisterende redskaber, som giver de nationale parlamenter mulighed for at deltage i lovgivningsprocessen uden at skabe nye institutionelle og administrative strukturer.

I sin beslutning af 13. februar 2019 om Europas fremtid fremhævede Parlamentet den grundlæggende rolle, som de lokale myndigheder, og navnlig de regionale parlamenter med lovgivningsbeføjelser, spiller. Det noterede sig også anbefalingerne fra taskforcen om nærhedsprincippet, proportionalitetsprincippet og »mindre, men mere effektivt«, men påpegede, at Parlamentet allerede havde gjort opmærksom på mange af dem, navnlig vedrørende de nationale parlamenters rolle og behovet for at reformere systemet for tidlig varsling.

I sin beslutning af 24. juni 2021 om målrettet EU-regulering samt nærheds- og proportionalitetsprincippet påpegede Parlamentet, at det er de lokale og regionale myndigheder, der implementerer og forvalter ca. 70 % af EU-lovgivningen, og det opfordrede Kommissionen til i højere grad at inddrage disse myndigheder i høringsprocesserne og til at indarbejde et »modelskema« til vurdering af anvendelsen af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet hele vejen igennem beslutningsprocessen. Parlamentet fremhævede endvidere, at den nuværende struktur for proceduren for kontrol med overholdelsen af nærhedsprincippet medfører, at de nationale parlamenter bruger alt for meget tid på tekniske og juridiske vurderinger med korte frister, hvilket gør det vanskeligt at have en grundig politisk drøftelse om EU-politikkerne.

I sin beslutning af 23. november 2023 om målrettet EU-regulering samt nærheds- og proportionalitetsprincippet bemærkede Parlamentet den betydelige stigning i antallet af begrundede udtalelser fra de nationale parlamenter (fra 9 i 2020 til 34 i 2022) og anførte endnu en gang, at der aldrig er blevet anvendt noget »orange kort« siden Lissabontraktatens ikrafttræden. Det opfordrede til tidligere inddragelse af de nationale parlamenter i lovgivningsproceduren og til mere detaljerede forklaringer fra Kommissionen for at muliggøre grundige vurderinger af nærhedsprincippet. Parlamentet opfordrede også indtrængende Rådet til at øge gennemsigtigheden ved at offentliggøre flere dokumenter, navnlig medlemsstaternes holdninger, og dermed styrke den parlamentariske kontrol.

I sin beslutning af 17. januar 2024 om gennemførelse af traktatens bestemmelser om de nationale parlamenter udtrykte Parlamentet imødekommenhed over for de nationale parlamenters anmodning om at forlænge fristen på otte uger for afgivelse af begrundede udtalelser og opfordrede til, at der indføres en periode på 12 uger i forbindelse med den næste revision af traktaten. Parlamentet foreslog også, at der indføres en procedure med »grønt kort«, hvor mindst en tredjedel af de nationale parlamenter kan anmode Kommissionen eller Parlamentet om at fremsætte lovforslag, hvilket vil have positiv indvirkning på den europæiske debat.

Dette faktablad er udarbejdet af Europa-Parlamentets Temaafdeling for Borgernes Rettigheder og Retlige og Institutionelle Anliggender. Se yderligere oplysninger på Retsudvalgets websted.

Christophe BEAUDOUIN / Mariusz Maciejewski
05/2026